

Almannamálaráðið

Leiðbeining um samverurætt og duldan bústað sbrt. § 22 í barnaverndarlógini

1. Leiðbeiningin fevnir um

Henda leiðbeining greiðir nærri frá ásetingunum í § 22 í løgtingslóg nr. 18 frá 8. mars 2005 um barnavernd (barnaverndarlógini), umframt markamótinum mótvegis reglunum í lov om forældremyndighed og samvær (foreldramyndugleikalógini), ið er sett í gildi í Føroyum við anordning nr. 228 frá 15. mars 2007. Leiðbeiningin sigur annars einki um, hvussu ásetingarnar um samveru sambært foreldramyndugleikalógini verða umsitnar.

Leiðbeiningin er gjørd í samstarvi við Familjufyrisingina.

2. Alment

Ásetingar um samveru eru bæði í barnaverndarlógini og í lov om forældremyndighed og samvær (foreldramyndugleikalógin). Tað er tó hvør sín myndugleiki, ið hevur heimild til at kanna mál og taka avgerð eftir lógunum.

2.1. Samvera eftir barnaverndarlógini

§ 22 um samverurætt og duldan bústað er bert galdandi fyri mál, ið eru fevnd av barnaverndarlógini. Greinin hevur týdning í málum, har eitt barn er umsorganaryvirtikið (sett heiman).

Endamálið við samveru eftir barnaverndarlógini er at varðveita eitt ávíst samband millum barnið og foreldrini, meðan barnið er sett heiman, tí tað í flestu førum verður arbeitt fram ímóti, at barnið skal heim aftur at búgva.

Høvuðsbarnaverndarnevndin tekur avgerð í málum um samveru eftir barnaverndarlógini.

• Harafturímóti hevur Høvuðsbarnaverndarnevndin ongar heimildir eftir foreldramyndugleikalógini.

2.2. Samvera eftir foreldramyndugleikalógini

Familjurættarlig mál um samveru eru fevnd av lov om forældremyndighed og samvær (foreldramyndugleikalógin). Ásetingarnar í foreldramyndugleikalógini hava týdning í sambandi við, at foreldur fara frá hvørjum øðrum ella skiljast, og hjá foreldrum, ið ikki búgva saman við barninum, og sum vilja hava samband (samveru) við barnið. Tað er sostatt ikki eitt krav, at foreldrini hava búð saman.

Endamálið við ásetingunum er at tryggja, at barnið framhaldandi hevur samband við bæði síni foreldur, ella at samband verður fingið í lag við tað av foreldrunum, ið barnið ikki hevur havt samband við. Hetta gerst við at geva tí av foreldrunum, sum ikki hevur barnið búgvandi, rætt til samveru. Tað er sostatt tað av foreldrunum, sum ikki hevur barnið búgvandi, ið kann fáa samveru ásetta eftir foreldramyndugleikalógini.

Hesi mál verða umsitin av Familjufyrisitingini, ið tekur avgerð í málum um samveru eftir foreldramyndugleikalógini. ~~Familjufyrisitingin hevur ongur heimildir eftir barnaverndarlógini.~~

3. Samvera við foreldrini

Við *foreldrini*, í § 22 í barnaverndarlógini, er at skilja bæði foreldrini, og ikki bert tað av foreldrunum, ið hevur foreldramyndugleikan.

Foreldrini og barnið hava rætt til samveru, meðan barnið er umsorganaryvirtikið, um ikki annað er avgjørt av Familjufyrisitingini ella Høvuðsbarnaverndarnevndini.

Tað er Høvuðsbarnaverndarnevndin, ið hevur heimild at taka avgerð um samveru eftir barnaverndarlógini, her í millum hvussu ofta og hvar samveran skal vera, eftir tilmæli frá barnaverndarnevndini. Sí nr. 8. Høvuðsbarnaverndarnevndin er tó í ávísan mun bundin av eini avtalu ella avgerð sambært foreldramyndugleikalógini. Sí nr. 3.2.1.

Avgerð um samveru skal takast í sambandi við, at avgerð verður tikin um, at eitt barn skal umsorganaryvirtakast. Broytast umstøðurnar meðan barnið er umsorganaryvirtikið, kann Høvuðsbarnaverndarnevndin broyta eina avgerð um samveru, við at taka eina nýggja avgerð. Sí nr. 8.3.

Tað ber ikki til at áseta ein karm fyri, hvussu nógvar tímar ella dagar samveran skal vera, fyri at sambandi verður varðveitt. Ein ítøkilig meting má gerast um hetta í hvørjum einstøkum máli. Havast skal tó í huga, at samvera skal vera ásett so ofta, at samveran ikki kann metast sum slitin.

Tað verður mett at hava stóran týdning fyri barnið, at tað hevur samband við bæði foreldrini, meðan tað hevur upphald uttanfyri heimið. Tískil eigur barnaverndartænastan at stuðla foreldrunum í at hava samband við barnið, meðan tað er sett heiman. Í hesum sambandi hevur barnaverndartænastan móguleika fyri at seta fyriskipan í verk eftir § 15 í barnaverndarlógini, meðan barnið er umsorganaryvirtikið, m.a. við tí endamáli at styrkja sambandi millum foreldur og barn.

Hóast talan er um varandi yvirtøku av umsorganini av einum barni eftir § 23 í barnaverndarlógini, eigur samvera í størstan mun at halda fram, fyri at tryggja, at barnið kennir sín uppruna.

3.1. Tá barnið býr saman við báðum foreldrunum

Býr barnið saman við báðum foreldrunum tá tað verður umsorganaryvirtikið, er tað Høvuðsbarnaverndarnevndin, sum tekur avgerð í mun til bæði foreldrini.

Orsakað av at foreldrini búgva saman, er eingin avtala ella avgerð viðvíkjandi samveru eftir foreldramyndugleikalógini at taka hædd fyri.

Flyta foreldrini frá hvörjum øðrum, meðan barnið er umsorganaryvirtikið, hefur tað av foreldrunum, sum barnið ikki má metast at skula búgva hjá (samveruforeldrið), rætt til at fáa samveru ásetta eftir foreldramyndugleikalógini, hóast samvera er ásett eftir barnaverndarlógini. Sí nr. 3.2.2.

3.2. Tá barnið býr hjá øðrum av foreldrunum

Um barnið býr hjá øðrum av foreldrunum, tá tað verður umsorganaryvirtikið, er neyðugt at kanna, um nøkur avtala ella avgerð um samveru fyriliggur sambært foreldramyndugleikalógini, í mun til tað av foreldrunum, sum ikki hefur barnið búgvandi. Hetta tí at Høvuðsbarnaverndarnevndin í ávísan mun er bundin av eini avtalu ella avgerð sambært foreldramyndugleikalógini.

3.2.1. Tá avtala ella avgerð um samveru fyriliggur sambært foreldramyndugleikalógini. Ein avtala ella avgerð sambært foreldramyndugleikalógini um samveru millum barnið og tað av foreldrunum, ið ikki hefur barnið búgvandi (samveruforeldrið), eigur sum meginregla at verða virð. Í ávísam førum kann Høvuðsbarnaverndarnevndin tó broyta henda samverurætt.

Høvuðsbarnaverndarnevndin hefur ikki heimild til at víðka ein samverurætt ella linka møguligar treytir, t.d. um samveru undir eftirliti, sum er ásett sambært foreldramyndugleikalógini. Hinvegin kann Høvuðsbarnaverndarnevndin skerja samverurættin, um tað er neyðugt orsaka av heilsu og menning hjá barninum. Ein slík avgerð eigur tó bert at takast fyri eitt ávíst tíðarskeið. Sí eisini nr. 4-6.

Hóast Høvuðsbarnaverndarnevndin skal virða eina avtalu ella avgerð sambært foreldramyndugleikalógini, kann Høvuðsbarnaverndarnevndin leggja samveruna til rættis innanfyri teir karmar, ið eru ásettir eftir foreldramyndugleikalógini, t.d. at deila samveruna yvir 2 dagar.

3.2.2. Tá eingin avtala ella avgerð um samveru fyriliggur sambært foreldramyndugleikalógini Fyriliggur eingin avtala ella avgerð viðvíkjandi samveru eftir foreldramyndugleikalógini, tekur Høvuðsbarnaverndarnevndin avgerð um samveru í mun til bæði foreldrini. Neyðugt er ikki hjá barnaverndartænastuni ella Høvuðsbarnaverndarnevndini at venda sær til Familjufyrisingina, at fáa samverurættin ásettan í mun til tað av foreldrunum, sum ikki hefur barnið búgvandi.

Hevur Høvuðsbarnaverndarnevndin tikið avgerð um samveru eftir barnaverndarlógini, kann eitt samveruforeldur tó altíð søkja Familjufyrisingina um at fáa ásett samveru eftir foreldramyndugleikalógini. Avgerðin hjá Høvuðsbarnaverndarnevndini hefur tó forrættindi, so leingi hon er galdandi - hetta tí at samveran sambært barnaverndarlógini er tengd at umsorganaryvirtøkuni, ið serlig atlit mugu takast til í sambandi við ásetan av samveru.

Um tað av foreldrunum, sum ikki hefur barnið búgvandi, vendir sær til Familjufyrisingina um at fáa samverurætt ásettan sambært foreldramyndugleikalógini, viðgerð Familjufyrisingin umbønina eftir reglunum í foreldramyndugleikalógini. Í slíkum málum er umráðandi, at barnaverndartænasturnar og Familjufyrisingin samarbeiða um eina loysn, sum er til barnsins besta. Familjufyrisingin eigur tí í slíkum málum at seta seg í samband við avvarðandi barnaverndartænastu fyri at fáa málið upplýst, og soleiðis at myndugleikarnir fáa lagt viðgerðina av málinum soleiðis til rættis, at tað er til barnsins besta.

Fær ein barnaverndartænasta at vita, at Familjufyrisingin hefur fingið eina áheitan frá einum samveruforeldri um at fáa ásetta samveru sambært foreldramyndugleikalógini, so eigur barnaverndartænastan at leggja tilmæli fyri Høvuðsbarnaverndarnevndina um at áseta samveru sambært barnaverndarlógini. Hetta fyri at tryggja, at hædd verður tikin til atlitini til umsorganaryvirtøkuna í sambandi við ásetan av samveru. Høvuðsbarnaverndarnevndin og Familjufyrisingin skulu í slíkum førum samstarva um at áseta eina samveru, ið er til barnsins besta.

Tekur Familjufyrisingin avgerð um samveru sambært foreldramyndugleikalógini, so skal hon samstundis kunna avvarðandi barnaverndartænastu um avgerðina, sum síðani hefur ábyrgdina av at kunna foreldur, fosturforeldur ella samdøgursstovn. Eisini er tað av týðningi, at Familjufyrisingin í slíkum málum kannar samveruforeldrið um at Høvuðsbarnaverndarnevndin kann skerja samveruna við nýggjari avgerð um samveru sambært barnaverndarlógini.

3.3. Útreiðslur

Útreiðslur í sambandi við samveru eftir barnaverndarlógini, t.e. ferðaútreiðslur o.l., heldur barnaverndartænastan, um foreldrini ikki sjálv megna at halda hesar útreiðslur.

Viðmerkjast skal, at barnaverndartænastan skal ikki halda útreiðslur í sambandi við samveru eftir foreldramyndugleikalógini.

Sí eisini nr. 4.2. um útreiðslur í sambandi við samveru undir eftirliti.

4. Treytir við samveruni

Høvuðsbarnaverndarnevndin hefur heimild at taka avgerð um at áseta treytir við samveruni, um treytirnar í ásetingunum eru uppfyltar. Høvuðsbarnaverndarnevndin kann sostatt m.a. taka avgerð um, at foreldrini ikki skulu vera ávirkað av rúsevnum undir samveruni, at samveran skal vera á einum ávísam staði, ella at samveran skal vera undir eftirliti. Sí eisini nr. 5 og 6.

Treytir við samveruni eiga tó bert at verða ásettar, um hetta verður mettt at verða best fyri barnið og endamálið við umsorganaryvirtøkuni.

Heimildin hjá Høvuðsbarnaverndarnevndini at taka slíka avgerð fevnir um bæði foreldrini, óansæð um ein avtala ella avgerð fyriliggur sambært foreldramyndugleikalógini. Tó kann Høvuðsbarnaverndarnevndin ikki linka eina treyt, ella víðka ein samverurætt, ið Familjufyrisingin hefur ásett. Hetta hefur við sær, at Høvuðsbarnaverndarnevndin ikki kann áseta samveru í mun til eitt samveruforeldur, sum Familjufyrisingin hefur tikið avgerð um at nokta at áseta samveru ella hefur strikað eina avgerð ella avtalu um samveru.

Í málum, har Familjufyrisingin hefur tikið avgerð um at nokta at áseta samveru ella hefur tikið avgerð um at strika eina ásetta ella avtalaða samveru, kann barnaverndartænastan vegleiða hetta av foreldrunum um, at viðkomandi kann søkja Familjufyrisingina um at fáa málið viðgjørt av nýggjum.

4.1. Samvera undir eftirliti

Um tað er neyðugt fyri heilsu og menning hjá barninum, kann Høvuðsbarnaverndarnevndin seta sum treyt fyri samveru, at eitt umboð fyri barnaverndartænastuna skal vera hjástatt undir

samveruni millum barn og foreldur. Eitt umboð fyri barnaverndartænastuna er at skilja sum ein persónur, ið barnaverndartænastan hevur útnevnt.

Skal eitt umboð fyri barnaverndartænastuna verða hjástatt undir samveruni tekur Høvuðsbarnaverndarnevndin, eftir tilmæli frá avvarðandi barnaverndartænastu, avgerð um, hvørt umboðið skal virka sum eftirlit ella sum stuðul hjá foreldrunum. Tað er ymiskt, hvussu viðurskiptini millum foreldur og barn eru og hvussu støðan annars er hjá foreldrunum. Í summum førum kann talan verða um, at vandi er fyri, at foreldrini skaða barnið undir samveru, antin likamliga ella á annan hátt. Í slíkum førum er neyðugt, at umboðið fyri barnaverndartænastuna hevur leiklutin sum eftirlit, ið skal tryggja, at barnið ikki tekur skaða undir samveruni. Í øðrumførum kann talan vera um, at foreldrini, t.d. vegna manglandi foreldraførleika, ikki megna ella duga at hava samveru við barnið, og í slíkum førum er uppgávan hjá umboðnum meira at hjálpa og stuðla foreldrunum í at hava samveru við barnið. Tað er ikki eitt krav, at umboðið er antin eftirlit ella stuðul. Um Høvuðsbarnaverndarnevndin tekur avgerð um tað, so kann umboðið virka sum eftirlit og stuðul undir somu samveru.

Ein avgerð um samveru undir eftirliti eigur bert at verða tikin, um endamálið ikki kann røkkast við eini treyt, ið ikki er líka víðfevnd, t.d. at samveran skal vera á ávísnum staði, eitt nú á upphaldsstaðnum.

Aftan á hvørja einstaka samveru, ið er stuðlað ella undir eftirlit, eigur umboðið fyri barnaverndartænastuna at gera eina skrivliga frágreiðing, har lýst verður, hvussu samveran gekk. Tá samveran aftur skal leggjast fyri Høvuðsbarnaverndarnevndina til endurskoðan, kunnu skrivligu frágreiðingarnar verða lagdar til grund fyri, hvussu samveran eigur at verða skipað framyvir, og um samveran framhaldandi eigur at verða treytað.

Avgerð um samveru undir eftirliti kann bert takast fyri eitt ávíst tíðarskeið í senn. Sí um ókeypis umboðan í nr. 11.

Sum heild eigur samvera altíð at verða ásett fyri eitt ávíst tíðarskeið, eisini tá barnið er varandi umsorganaryvirtikið. Umstøðurnar hjá barninum ella foreldrunum kunnu broytast, og samveran eigur til eina og hvørja tíð at verða ásett við atliti til barnsins besta.

4.2. Útreiðslur

Útreiðslur, ið standast av, at treytir eru settar í sambandi við samveru, verða hildnar av tí myndugleika, sum ásetur treytirnar. Hetta merkir, at um Høvuðsbarnaverndarnevndin ásetur treytir fyri samveruni, eitt nú at samvera skal vera undir eftirliti, so er tað avvarðandi barnaverndartænasta, sum heldur móguligar útreiðslur, ið standast av hesum. Er tað hinvegin Familjufyrisingin, sum ásetur treytirnar, er tað Familjufyrisingin, sum heldur útreiðslurnar.

Hevur Familjufyrisingin ásett treytir fyri samveru, og barnið síðani verður umsorganaryvirtikið og Høvuðsbarnaverndarnevndin í tí sambandi ásetur nýggjar treytir fyri samveru, so er tað barnaverndartænastan, sum heldur útreiðslurnar, so leingi barnið er umsorganaryvirtikið. Velur Høvuðsbarnaverndarnevndin hinvegin at halda seg til tær av Familjufyrisingini ásettu treytir fyri samveru, so er tað framvegis Familjufyrisingin, ið heldur útreiðslurnar.

5. Nokta samveru

Høvuðsbarnaverndarnevndin kann taka avgerð um, at foreldrini ikki skulu hava samverurætt við barnið, eisini hóast Familjufyrisingin áður hevur tikið avgerð um samveru, tí omanfyri undir nr. 2.2. Ein slík avgerð kann tó bert takast, um hetta verður mettt at vera best fyri barnið.

Samverurætturinn eigur bert at verða noktaður, um endamálið ekki kann rökkast við aðrari fyriskipan, ið ekki er so víðfevnd. Harafturat eigur ein slík avgerð bert at verða tikin fyri eitt ávíst tíðarskeið.

Heimildin hjá Høvuðsbarnaverndarnevndini at taka slíka avgerð, fevnir um bæði foreldrini, óansæð um ein avtala ella avgerð um samveru fyriliggur sambært foreldramyndugleikalógini.

Sí um ókeypiss umboðan í nr. 11.

5.1. Uppihaldsstaðið kann forða samveru

Vísandi til virkseimið og endamálið hjá uppihaldsstaðnum, kann uppihaldsstaðið í einstökum færum, og bert um tað er neyðugt vísandi til skil og tryggleika, forða fyri samveru millum foreldur og barn.

Um uppihaldsstaðið kemur út fyri, at neyðugt er at forða samveru, er tað umráðandi, at uppihaldsstaðið boðar barnaverndartænastuni frá hesum. Barnaverndartænastan viðger fráboðanina, og um neyðugt, leggur málið fyri Høvuðsbarnaverndarnevndina at taka støðu til, hvussu samveran í framtíðini skal skipast, her í millum um tað skulu setast treytir fyri samveruni.

6. Duldan bústað

Høvuðsbarnaverndarnevndin kann taka avgerð um, at foreldrini ekki skulu vita, hvar barnið býr. Ein slík avgerð kann tó bert takast, um hetta verður mettt at vera best fyri barnið.

Henda heimild eigur bert at verða brúkt í serligum færum, og bert um endamálið ekki kann rökkast við aðrari fyriskipan, ið ekki er líka víðfevnd. Harafturat eigur ein slík avgerð bert at verða tikin fyri eitt ávíst tíðarskeið.

Heimildin hjá Høvuðsbarnaverndarnevndini at taka slíka avgerð fevnir um bæði foreldrini, óansæð um ein avtala ella avgerð fyriliggur sambært foreldramyndugleikalógini.

Sí um ókeypiss umboðan í nr. 11.

7. Samvera við onnur enn foreldrini

Høvuðsbarnaverndarnevndin kann taka avgerð um, at onnur enn foreldrini skulu hava samverurætt við barnið.

Mett verður, at tað í fleiri færum er týðningarmikið fyri barnið, at tað varðveitir sambandið við onnur, ið standa barninum nær, eitt nú systkin, ommur og abbar.

Talan kann eisini vera um persónar uttanfyri familjuna, sum barnið er knýtt at og hevur álit á ella vinir hjá barninum.

Tá støða verður tikin til samveru við onnur enn foreldrini, eigur dentur at verða lagdur á, um tað gagnar barninum framhaldandi at hava samband við persónarnar, eisini sæð í mun til tá umsorganaryvirtøkan endar.

Bert foreldur hava ein lógar ásettan rætt til samveru. Persónar fevndir av § 22, stk. 7 hava sostatt ekki ein lógar ásettan rætt til samveru.

Familjufyrisingin kann - í mun til Høvuðsbarnaverndarnevndina - ekki taka avgerð um at eitt barn skal hava samveru millum onnur enn foreldur.

8. Mannagongdir

Barnaverndarnevndin leggur tilmæli um samveru fyri Høvuðsbarnaverndarnevndina til avgerðar eftir kapitli 8 í barnaverndarlógini, her í millum hvussu samveran skal skipast og møguligar treytir við samveruni.

8.1. Kanning av málinum

Barnaverndartænastan fyrireikar málið, her í millum kannar málið sambært § 45, eisini við atlit til samveru. Tað er tó umráðandi at hava í huga, at ein kanning av einum máli ongantíð má gerast meiri viðfevnd enn neyðugt.

Um neyðugt, má barnaverndartænastan sum ein partur av kanningini, fáa frágreiðing til vega frá einum barnaserkønum, at brúka sum grundarlag fyri tí tilmæltu samveruni.

Búgva foreldrini ikki saman, eigur barnaverndartænastan altíð at venda sær til Familjufyrisingina at vita, um nøkur avtala ella avgerð um samveru fyriliggur sambært foreldramyndugleikalógini.

Barnaverndartænastan kann biðja um innlit í viðkomandi mál hjá Familjufyrisingini, um Familjufyrisingin hevur viðgjørt eitt mál um samveru eftir foreldramyndugleikalógini. Barnaverndartænastan kann tó ikki áleggja Familjufyrisingini at fremja eina barnaserkøna kanning í einum barnaverndarmáli. Sí nr. 8.2.

Um eitt mál um samveru verður viðgjørt hjá Familjufyrisingini eftir foreldramyndugleikalógini, og avgerð ikki er tikin, kann barnaverndartænastan heita á Familjufyrisingina um at verða hoyrd, áðrenn Familjufyrisingin tekur avgerð í málinum. Hetta kann vera viðkomandi, um barnaverndartænastan hevur upplýsingar, sum mettar verða at hava týdning fyri avgerðina hjá Familjufyrisingini, og endamálið við at lata Familjufyrisingini upplýsingarnar er at verja barnsins tørv. Her skal tó havast í huga, at bert upplýsingar, sum eru neyðugar fyri at lýsa málið, verða latnar.

8.2. Heimild at kanna viðurskiptini hjá foreldrunum

Barnaverndartænastan hevur heimild til at kanna viðurskiptini í heiminum har barnið býr, umframt viðurskiptini har barnið annars uppiheldur seg. Barnaverndartænastan kann sostatt kanna viðurskiptini hjá foreldrunum ella øðrum, sum barnið býr hjá.

Um barnið bert býr saman við øðrum av foreldrunum, hevur barnaverndartænastan avmarkaða heimild at kanna viðurskiptini hjá tí av foreldrunum, sum barnið ikki býr hjá, uttan samtykki frá viðkomandi. Um samtykki ikki fyriliggur, hevur barnaverndartænastan bert heimild at kanna viðurskiptini hjá tí av foreldrunum, sum barnið ikki býr hjá, um ein ítøkilig grundgeving er fyri hesum. Sí í hesum sambandi avgerð nr. 07-01-144-3 hjá Kærunevndini í almanna-, familju- og heilsumálum.

Familjufyrisingin hevur bert heimild at kanna viðurskiptini hjá tí av foreldrunum, sum ynskir samveru við barnið (samveruforeldrið). Familjufyrisingin hevur ikki heimild at kanna viðurskiptini hjá tí av foreldrunum, sum barnið býr hjá (bústaðarforeldrið). Í hesum sambandi skal havast í huga, at Familjufyrisingin bert tekur eitt mál upp til viðgerðar, um eitt foreldur

við samverurætti sækir um samveru. Familjufyrisingin kann ekki taka eitt mál upp av sínum eintingum - hetta orsaka av at talan er um ósemju millum tveir partar.

8.3. Skipanin av samveruni

Tað er barnaverndartænastan, ið hevur ábyrgd av at skipa samveruna innanfyri karmarnar, sum Høvuðsbarnaverndarnevndin ásetur.

Fyri at tað skal verða greitt fyri øllum pørtum, nær samvera skal vera, eigur barnaverndartænastan at fáa í lag eina avtalu um samveru. Til tess at samveran kann verða so jalg sum til ber, eigur avtalan í størst møguligan mun at gerast í samráð við avvarðandi partar, t.e. barnið, upphaldsstaðið hjá barninum og foreldrini, soleiðis at samveran verður skipað, so hon passar øllum pørtum.

Um umstøðurnar broytast meðan barnið er umsorganaryvirtikið, soleiðis at samvera ikki kann skipast sum upprunaliga ætlað, kann barnaverndartænastan, í samráð við avvarðandi partar, gera nýggja avtalu um samveru, innanfyri karmarnar, sum Høvuðsbarnaverndarnevndin hevur ásett. Kann samvera ikki skipast innanfyri karmarnar, sum Høvuðsbarnaverndarnevndin hevur ásett, skal barnaverndarnevndin leggja nýtt tilmæli fyri Høvuðsbarnaverndarnevndina til avgerðar.

8.4. Samskifti millum partarnar

Tá eitt barn verður umsorganaryvirtikið, eigur avtala at gerast um samskiftið millum partarnar, t.e. upphaldsstaðið hjá barninum, barnaverndartænastuna og foreldrini. Í hesum sambandi kann Barnaverndarnevndin taka avgerð um, at nevndin (ella umsitingin) hevur alt samskiftið við foreldrini ella tann, sum hevur foreldramyndugleikan, sbr. viðmerkingunum til § 21 í barnaverndarlógini.

Sambært § 18, stk. 1 í foreldramyndugleikalógini, hevur tað av foreldrunum, sum ikki hevur foreldramyndugleika, rætt til, eftir áheitan, at fáa kunning um barnsins viðurskifti frá m.a. stovni (upphaldsstaði) og sosialum myndugleikum. Familjufyrisingin kann sambært § 18, stk. 2 tó í serligum førum taka rættin til kunning frá øðrum av foreldrunum. Harafturat kann ein stovnur ella myndugleiki nokta at lata upplýsingar, um tað er til skaða fyri barnið. Persónligar upplýsingar um viðurskiftini hjá foreldramyndugleikahavanum, mugu ikki latast.

Barnaverndarnevndin eigur at boða upphaldsstaðnum frá, um foreldur hava mist rættin til kunning sambært § 18, stk. 2 í foreldramyndugleikalógini.

8.5. Innheintan og útflyggjan av upplýsingum

Tað er umráðandi, m.a. í sambandi við kanning av einum máli, at ásetingarnar í barnaverndarlógini og fyrisingarlógini um at innheinta og útflyggja upplýsingar verða hildnar. Ásetingarnar eru eisini galdandi í mun til samskiftið millum barnaverndartænasturnar og Familjufyrisingina.

Um Familjufyrisingin vendir sær til eina barnaverndartænastu við fyrispurningi um eitt barn, eigur barnaverndartænastan at svara, tó bert teimum ítøkiligum spurningunum, og bert við upplýsingum, sum eru neyðugar fyri at upplýsa samverumálið hjá Familjufyrisingini. Barnaverndartænastan skal sostatt ikki koma við uppskoti um, hvussu samveran skal skipast o.l. Her skal havast í huga, at heimildin at áseta samveru eftir foreldramyndugleikalógini, her í millum hvussu samveran skal skipast, er hjá

Familjufyrisingini, og at Familjufyrisingin tiskil ekki hefur skyldu at fylgja mögulegum uppskoti frá barnaverndartænastuni. Sí tó nr. 3.2.

9. Umsorganaryvirtøka endar

Ein avgerð hjá Høvuðsbarnaverndarnevndini um samveru stendur bert við, so leingi barnið er umsorganaryvirtikið. Sostatt er avgerðin um samveru ekki galdandi longur, tá barnið fer heim aftur at búgva.

Býr barnið hjá øðrum av foreldrunum, kann avgerð um samveru verða tikin bæði sambært foreldramyndugleikalógini og barnaverndarlógini, í sambandi við umsorganaryvirtøkuna. Í slíkum málum fellur avgerð hjá Høvuðsbarnaverndarnevndini burtur, tá barnið flytur heim at búgva, meðan avgerðin hjá Familjufyrisingini stendur við.

Í ávísu færum flytur eitt barn frá øðrum av foreldrunum (bústaðarforeldrið) til hitt (samveruforeldrið) at búgva. Barnið kann hava verið umsorganaryvirtikið, áðrenn tað flytur til samveruforeldrið. Tá barnið flytur til samveruforeldrið at búgva, er ekki longur talan um umsorganaryvirtøku sambært barnaverndarlógini. Harafturímóti er talan um eitt familjurættarlígt mál, sum er fevnt av foreldramyndugleikalógini - foreldrini hava bert skift leiklut. Tiskil er tað Familjufyrisingin, sum hefur heimild at taka avgerð um samveru í mun til tað av foreldrunum, sum fyrr var bústaðarforeldur, men sum nú er samveruforeldur.

10. Umlætting

Møguleiki er í § 15 í barnaverndarlógini at taka avgerð um, at eitt barn skal til umlætting. Býr barnið bert saman við øðrum av foreldrunum, er umráðandi at hugsað verður um, at samvera kann verða ásett sambært foreldramyndugleikalógini í mun til hitt av foreldrunum.

Er samvera ásett sambært foreldramyndugleikalógini, skal barnaverndartænastan hava virðing fyri hesi avgerð hjá Familjufyrisingini. Møguligt er ekki sambært barnaverndarlógini at skerja samverurættin, tí eingin heimild er í lógini at taka avgerð um samveru, tá talan ekki er um umsorganaryvirtøku.

Í slíkum málum eiga barnaverndartænastan og Familjufyrisingin at samstarva, soleiðis at umlættingin og samveran kann skipast til barnsins besta.

11. Ókeypis umboðan

Ein avgerð um, at samvera skal vera undir eftirliti, at samvera verður noktað, eins og at bústaðurin skal vera duldur, má metast sum eitt víðfevnt inntriv í rættin hjá foreldrunum.

Er samtykki ekki fingið frá tí ella teimum, sum hava foreldramyndugleikan, til at samveran skal vera undir eftirliti, at eingin samvera skal vera, ella at barnið skal hava duldan bústað, hava foreldrini rætt til ókeypis umboðan eftir § 57 í barnaverndarlógini.

Sambært § 54, stk. 3, eru bæði foreldrini, t.v.s. óansæð um viðkomandi hefur foreldramyndugleika ella ekki, partar í einum máli um samveru. Tiskil verður § 57 um ókeypis umboðan brúkt samsvarandi (analogt) í mun til foreldur, sum ekki hava foreldramyndugleika í málum eftir § 22, stk. 2-7.

12. Revsing

Kapittul 13 í barnaverndarlógini hefur ymiskar ásetingar um revsing.

Í sambandi við avgerð og avtalu um samveru er umráðandi, at barnaverndartænastan kunnar foreldur um viðkomandi ásetingar um revsing, t.d. § 74, stk. 2, og § 75, stk. 1, soleiðis at foreldrini kenna avleiðingarnar, ið kunnu standast av, ikki at halda avgerðirnar.

13. Hendan leiðbeining kemur í staðin fyri

Henda leiðbeining kemur í staðin fyri vegleiðing nr. 8000 frá 21. januar 2011 um samverurætt og duldan bústað (vegleiðing til § 22 í barnaverndarlógini).

Almannamálaráðið, 19. februar 2020

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur
landstýrismaður

/ Eyðun Mohr Hansen